

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/8909,Wolyn-1943-Wolaja-z-grobów-których-nie-ma-Warszawa-1031-lipca-2013.html>
04.03.2026, 17:00

„Wołyń 1943. Wołają z grobów, których nie ma” - Warszawa, 10-31 lipca 2013

Wystawa plenerowa o Wołyniu na Krakowskim Przedmieściu

Za każdą ofiarą kryje się ludzki los

W środę 10 lipca po popołudniu na Krakowskim Przedmieściu, nieopodal Domu Polonii, jednym z najruchliwszych warszawskich deptaków, odsłonięta została wstrząsająca wystawa plenerowa. „Wołyń 1943. Wołają z grobów, których nie ma” ustami świadków opowiada o jednym z najkrwawszych epizodów II wojny światowej.

Wystawa została przygotowana przez szczeciński oddział IPN, Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” i Towarzystwo Miłośników Wołynia i Polesia, autorką scenariusza wystawy jest Ewa Siemaszko, a kuratorem Agnieszka Gorczyca z IPN.

Prezes IPN dr Łukasz Kamiński podczas otwarcia wystawy zwrócił uwagę, że nie jest łatwo opowiedzieć o tak strasznej zbrodni. – Autorzy wystawy zrobili to poprzez relacje świadków. Pokazali, że za każdą ofiarą zbrodni wołyńskiej, również za tymi pokazanych na fotografiach, kryje się konkretny ludzki los. Konkretny człowiek z marzeniami, planami, rodziną. Dr Kamiński zwrócił również uwagę, że bardzo cenne na wystawie jest pokazanie Wołynia przed zagładą, jako miejsca wspólnego życia Polaków, Ukraińców i innych narodowości.

– Przyjrzyjcie się, Państwo, losom dzieci Kresów – powiedziała w nagrodzonym długimi oklaskami wystąpieniu Ewa Siemaszko. Bez emocji nie ma chęci poznania – dodała uzasadniając koncepcję wystawy. Opowiada ona historię dwanaścioro dzieci ocalonych z wołyńskiej rzezi, ich bliskich, przyjaciół. Nie unikając drastyczności, przywołuje zamordowanych, opowiada ich losy.

Wystawa od pierwszych chwil wzbudziła duże zainteresowanie przechodniów. Podchodzili z ciekawości do oryginalnych, bo w kształcie spłaszczonych szaf, stelaży, po chwili wyraz ich twarzy się zmieniał, poważnieli, z uwagą czytali opisy i podpisy pod budzące strach zdjęcia. Czytali również bardzo długą listę miast, miasteczek i wsi, gdzie przed siedemdziesięciu laty rozegrał się wołyński dramat.

W uroczystości otwarcia wystawy uczestniczyli również prezes Stowarzyszenia Wspólnota Polska Longin Komołowski, szef Urzędu do spraw Kombatantów Jan S. Ciechanowski, autorzy wystawy. Licznie obecne były rodziny ofiar rzezi wołyńskiej.

Wystawa jest czynna w Warszawie od 10 do 31 lipca 2013 r.

wolyn1943.pl

zbrodniawolynska.pl

Foto: Piotr Gajewski